

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Призначення та сфера застосування

1.1.1. Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти та освітньої діяльності в Науково-дослідному інституті правотворчості та науково-правової експертизи Національної академії правових наук України (далі Положення) характеризує внутрішню систему забезпечення якості освіти, встановлює мету та завдання системи забезпечення якості освіти, принципи освітньої діяльності із впровадження політики якості і пов'язаних з нею процедур та індикатори щодо внутрішнього забезпечення якості освіти та освітнього процесу в Науково-дослідному інституті правотворчості та науково-правової експертизи Національної академії правових наук України (далі Інститут).

1.1.2. Положення розроблене на основі Закону України «Про освіту» від 05 вересня 2017 р. № 2145-VIII; Закону України «Про вищу освіту» від 01 липня 2014 р. № 1556-VII; Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» від 26 листопада 2015 р. № 848-VIII; Постанови Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187 «Про затвердження ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти»; Постанови Кабінету Міністрів України від 15 квітня 2015 р. № 244 «Про утворення Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти»; Постанови Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2011 р. № 1283 «Про затвердження Порядку проведення моніторингу та оцінки якості освіти»; Наказу Міністерства освіти і науки України від 31 липня 2023 р. № 924 «Про затвердження стандарту вищої освіти зі спеціальності 081 Право для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти».

Положення розроблене з урахуванням принципів, визначених Європейською асоціацією із забезпечення якості вищої освіти «Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG)» 2015 р.; Зальцбургських принципів (2005); ДСТУ ISO 9001-2015

«Системи управління якістю. Вимоги»; Рекомендацій Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти стосовно запровадження внутрішньої системи забезпечення якості (2019 р.).

Положення відповідає цілям і основним завданням, визначеним Статутом Інституту, Стратегією розвитку Інституту на 2021-2025 роки.

1.1.3. Це Положення є складовою частиною системи управління якістю Інституту.

1.1.4. Дія цього Положення поширюється на структурні підрозділи, що забезпечують якість освіти в Інституті.

1.1.5. Затвердження цього Положення, внесення змін і доповнень здійснюється за рішенням Вченої ради Інституту, яке приймається на її засіданні більшістю голосів шляхом відкритого голосування.

1.2. Терміни та визначення

У цьому Положенні всі терміни та визначення вживаються у відповідності до статті 1 Закону України «Про освіту», статті 1 Закону України «Про вищу освіту» та статті 1 Закону України «Про наукову та науково-технічну діяльність».

2. ПОЛІТИКА ТА ПРОЦЕДУРИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ ТА ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

2.1. Політика становить основу узгодженої інституційної системи забезпечення якості освіти та освітнього процесу, що формує цикл безперервного вдосконалення та сприяє підзвітності закладу. Політика формує принципи системи забезпечення якості, визначає цілі та завдання, а також підтримує розвиток культури якості. Політика має офіційний статус і є загальнодоступною.

2.2. Система забезпечення якості освіти та освітнього процесу є сукупністю умов, процедур і заходів, що забезпечують ефективність освітньої та інших передбачених Статутом видів діяльності в Інституті, які безпосередньо впливають на якість результатів навчання аспірантів, забезпечують формування

їхніх ключових компетентностей і сприяють всебічному професійному розвитку особистості здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в галузі знань 08 Право зі спеціальності 081 Право третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти.

Система забезпечення якості освіти та освітнього процесу в Інституті функціонує на таких принципах:

- відповідність національним та міжнародним стандартам якості вищої освіти, що передбачають просування знання через оригінальні дослідження та відповідність потребам ринку праці;

- публічність, що передбачає висвітлення інформації про освітню діяльність та навчальний процес в Інституті (кількісні та якісні характеристики наукового та науково-педагогічного складу, програми, оцінювання тощо);

- системність заходів забезпечення якості освітнього процесу та систематичність здійснення моніторингових процедур із забезпечення якості вищої освіти;

- аспірантоцентризм, що передбачає забезпечення освітніми програмами міждисциплінарної мобільності аспіранта та набуття ним компетентностей, необхідних для професійного розвитку та побудови успішної кар'єри;

- автономності Інституту, що передбачає самостійне прийняття рішень щодо вибору методів, засобів та інструментів для визначення стану та підвищення якості освіти та освітнього процесу в Інституті;

- академічної доброчесності, що передбачає дотримання усіма учасниками освітнього процесу норм академічної етики та корпоративних правил;

- відповідальності, що полягає у відповідальності аспірантів, наукових керівників та Інституту.

2.3. Система забезпечення якості освіти та освітнього процесу в Інституті спрямована на удосконалення всіх напрямів діяльності Інституту і має на меті забезпечення високої якості всіх складових освітнього процесу, відповідності

встановленим законодавством вимогам і міжнародним стандартам вищої освіти, запитам усіх груп зацікавлених сторін, формування в Інституті культури якості за всіма напрямками його діяльності як основи його конкурентоспроможності.

2.4. Основними завданнями системи забезпечення якості освіти та освітнього процесу є:

- документальне та методичне забезпечення освітнього процесу;
- зовнішня акредитація освітніх програм;
- формування системи індикаторів, які дозволяють оцінити і підтвердити якість освітнього процесу;
- впровадження в освітній процес сучасних педагогічних, інформаційних та комунікаційних технологій і методологічних підходів;
- систематичне оцінювання здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії, систематичне підвищення кваліфікації наукових та науково-педагогічних працівників;
- моніторинг якості освіти та розробка рекомендацій щодо підвищення якості освітньої діяльності.

3. ІНСТИТУЦІЙНА СТРУКТУРА ТА РІВНІ СИСТЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ ТА ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

3.1. Інституційна структура системи внутрішнього забезпечення якості освіти Інституту включає у себе сукупність структурних підрозділів, що забезпечують якість освіти та освітнього процесу в Інституті за допомогою реалізації покладених на них функцій (аналітико-прогностичної, планування, регулятивно-консультативної, контрольної-діагностичної).

Система внутрішнього забезпечення якості освіти передбачає загальний та первинний рівень залучення відповідальних за цей напрям роботи підрозділів.

3.1.1. Загальний рівень контролю за якістю освіти здійснюється директором, заступником директора з наукової роботи, ученим секретарем,

Вченою радою Інституту відповідно до їхніх повноважень, визначених Статутом Інституту, відповідними положеннями та посадовими інструкціями.

Забезпечення якості освіти на загальному рівні реалізується шляхом:

- здійснення ефективного управління освітнім процесом з використанням інформаційних технологій;
- проведення систематичних планових та позапланових перевірок відділів Інституту;
- прийняття звітності керівників всіх структурних підрозділів;
- забезпечення підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників, у тому числі організація закордонних стажувань;
- проведення загальних замірів знань як етапу оцінювання кваліфікації здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії;
- забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення плагіату в наукових працях співробітників та здобувачів Інституту;
- інші заходи.

3.1.2. Первинний рівень організації та контролю за якістю освіти та освітнього процесу реалізується завідувачами відділів, науковими співробітниками Інституту відповідно до їхніх повноважень, визначених Статутом Інституту, відповідними положеннями та посадовими інструкціями.

Забезпечення якості на первинному рівні реалізується шляхом:

- формування навчальних планів за напрямом, рівнем підготовки та спеціальністю;
- розробка освітньо-наукових програм;
- участь у процесах ліцензування й акредитації;
- підготовка навчально-методичного забезпечення навчального процесу;
- практична реалізація аспірантоцентрованого навчання;
- контроль завідувачами відділів за наявністю необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, в тому числі самостійної роботи здобувачів;

- організація та проведення контрольних заходів завідувачами відділів, у тому числі перевірки наукових робіт на наявність плагіату;
- звітність наукових і науково-педагогічних працівників щопівроку та за результатами річної роботи;
- перевірка завідувачами відділів виконання індивідуальних навчальних планів та проведення звітів за півроку та рік на засіданнях з відображенням їх результатів у протоколах засідань;
- інші заходи.

4. СИСТЕМА ІНДИКАТОРІВ ТА КЛЮЧОВІ ЗАХОДИ СИСТЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ ТА ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

4.1. Політика внутрішнього забезпечення якості освіти та освітнього процесу

Індикатори: Наявність внутрішніх нормативних документів, що регламентують систему забезпечення якості

Заходи:

1. Розроблення та затвердження нормативних документів Інституту з питань ефективного управління: Статуту Інституту, положень про Вчену раду та відділи Інституту, посадових інструкцій. Періодичний перегляд та оновлення цих документів.
2. Вивчення та аналіз чинних нормативних документів з питань якості вищої освіти та якості освітньої діяльності.
3. Вивчення та аналіз чинних нормативних документів щодо ліцензування та акредитації освітніх програм.
4. Розроблення та затвердження нормативних документів Інституту з питань забезпечення якості, а також їх оновлення відповідно до змін в законодавстві: Стратегія розвитку Інституту; Положення про організацію освітнього процесу у Науково-дослідному інституті правотворчості та науково-

правових експертиз Національної академії правових наук України; Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у Науково-дослідному інституті правотворчості та науково-правових експертиз Національної академії правових наук України; Положення про викладачів, гаранта, проектну групу та стейкхолдерів освітньо-наукової програми; Положення про анкетування учасників освітнього процесу у Науково-дослідному інституті правотворчості та науково-правових експертиз НАПрН України; Положення про академічну доброчесність у Науково-дослідному інституті правотворчості та науково-правових експертиз Національної академії правових наук України; Етичний кодекс Науково-дослідного інституту правотворчості та науково-правових експертиз Національної академії правових наук України.

4.2. Забезпечення ресурсів, необхідних для організації освітнього процесу

Індикатори: Наявність фінансових, матеріально-технічних, кадрових, інформаційних та навчально-методичних ресурсів, необхідних для організації освітнього процесу відповідно до ліцензійних умов провадження освітньої діяльності.

Заходи:

1. Формування фінансових ресурсів для забезпечення організації освітнього процесу з надходжень від оплати за навчання здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії, що витрачаються прозоро та з урахуванням його потреб.

2. Матеріально-технічною базою, що забезпечує належний освітній процес, є інфраструктура Інституту, його бібліотека та соціальні об'єкти, оснащені лекційні аудиторії, комп'ютерна техніка та програмне забезпечення, що гарантують досягнення визначених внутрішніми документами цілей та програмних результатів навчання.

3. Формування кадрових ресурсів шляхом прозорого конкурсного відбору науково-педагогічних працівників, їх стажування та підвищення кваліфікації, а також **атестації** наукових працівників.

4. Створення та фіксація всієї інформації про наукову та освітню діяльність Інституту та її подальше зберігання на паперових та електронних носіях інформації, у формі відео- та аудіо- матеріалів, що розміщуються у базі даних Інституту та його структурних підрозділів за допомогою інформаційних систем, програмного забезпечення, та відображаються на вебсайті Інституту.

5. Створення навчально-методичної бази, що включає в себе робочі програми з навчальних дисциплін, силабуси, підручники, навчальні та навчально-методичні посібники, індивідуальні завдання, комп'ютерні презентації та іншу підтримку здобувачів вищої освіти з боку викладачів, наукових керівників.

4.3. Розроблення, затвердження, здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітньо-наукових програм

Індикатори: Відповідність освітньо-наукових програм освітнім стандартам та Національній рамці кваліфікацій по формі та цілям навчання за змістом.

Заходи:

1. Розроблення, затвердження, здійснення моніторингу та перегляду освітньо-наукових програм в Інституті відповідно до Положення про викладачів, гаранта, проєктну групу та стейкхолдерів освітньо-наукової програми, Положення про розроблення та модернізацію освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії.

2. Розробка та вдосконалення освітньо-наукових програм здійснюється відповідно до критеріїв якості, встановлених стандартами вищої освіти, Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності, Положенням про організацію освітнього процесу у Науково-дослідному інституті правотворчості та науково-правової експертизи Національної академії правових наук України,

Положенням про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у Науково-дослідному інституті правотворчості та науково-правових експертиз Національної академії правових наук України, Положенням про розроблення та модернізацію освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії.

3. На основі освітньо-наукових програм розробляються навчальні плани, робочі програми та освітні контенти навчальних дисциплін.

4.4. Аспірантоцентричне навчання

Індикатори: Своєчасне та належне виконання здобувачами вищої освіти ступеня доктора філософії індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової роботи, які погоджуються з науковим керівником та затверджуються вченою радою Інституту, успішний захист наукових робіт.

Заходи:

Урахування європейських і світових тенденцій розвитку освітньо-наукових програм у відповідних предметних галузях. Орієнтація на потреби здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії, що передбачає реалізацію індивідуальної освітньої траєкторії та отримання здобувачами вищої освіти ступеня доктора філософії оптимальних результатів навчання. Забезпечення академічної мобільності здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії відповідно до Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії Науково-дослідного інституту правотворчості та науково-правових експертиз Національної академії правових наук України. Забезпечення вільного вибору здобувачами вищої освіти ступеня доктора філософії вибіркових дисциплін, сформованих відповідно до потреб ринку праці, з метою задоволення професійних інтересів здобувача. Втілення результатів теоретичних досліджень та практичного досвіду у відповідній предметній галузі. Систематичне опитування здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії із

подальшим аналізом результатів; забезпечення можливостей для успішного та своєчасного захисту наукових робіт.

4.5. Забезпечення функціонування інформаційних систем та публічності інформації про діяльність Інституту

Індикатори: Доступність інформації про освітній процес та наукову діяльність в Інституті.

Заходи:

Опублікування на офіційному веб-сайті Інституту основних документів про наукову та освітню діяльність Інституту, процеси управління. Перелік документів, які підлягають обов'язковій публікації, визначено Законом України «Про вищу освіту» від 01 липня 2014 р. № 1556-VII, Законом України «Про доступ до публічної інформації» від 13 січня 2011 р. № 2939-VI, наказом Міністерства освіти і науки України від 19 лютого 2015 р. № 166 «Деякі питання оприлюднення інформації про діяльність вищих навчальних закладів».

4.6. Забезпечення академічної доброчесності, запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових та навчальних працях наукових працівників і здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії

Індикатори: Правила і норми академічної доброчесності в Інституті, що поширюються на наукових та науково-педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у науково-дослідницькій сфері та в освітньому процесі.

Заходи:

Забезпечення академічної доброчесності, виявлення та попередження академічної недоброчесності, зокрема запобігання та виявлення плагіату у наукових та навчальних працях наукових працівників і здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в Інституті відповідно до Положення про академічну доброчесність у Науково-дослідному інституті правотворчості та науково-правових експертиз Національної академії правових наук України та Етичного

кодексу Науково-дослідного інституту правотворчості та науково-правових експертиз Національної академії правових наук України.

4.7. Моніторинг якості вищої освіти та освітнього процесу в Інституті.

Індикатори: Процедура поточного моніторингу якості освіти та освітнього процесу, визначена у нормативних документах Інституту.

Заходи:

Періодичне проведення замірів знань здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та їх оцінювання, а також анкетування суб'єктів освітнього процесу з метою отримання об'єктивного інформаційного відображення стану і динаміки якості надання освітніх послуг, ефективності управління, якості підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії відповідно до Положення про порядок оцінювання знань здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в Науково-дослідному інституті правотворчості та науково-правових експертиз НАПрН України та Положення про анкетування учасників освітнього процесу в Науково-дослідному інституті правотворчості та науково-правових експертиз НАПрН України.